

Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds, for han kom, saa vidt jeg forstod ham, til det Resultat, at den ny Departementschef egentlig vilde faa alt for mange Sager at beskæftige sig med, saa at der ikke kunde ventes nogen virkelig Sagkyndighed hos ham. Jeg tror nu, at det ærede Medlem ikke har Ret paa dette Punkt; jeg tror, at om end de Sager, som i Anmærkningerne til Lovforslaget ere opførte som henhørende under det ny Departement, ere nogenlunde forskelligartede, ere de dog ikke alle af lige Betydning og synes dog naturlig at kunne henføres under et Departement, som har med Handelssager at gøre. Der er jo antydet i Anmærkningerne, at det har været Tanken efter indvunden Erfaring at henlægge forskellige andre Sager under det ny Departement, og det er jo ganske vist saa, at Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang man skulde henlægge Sager fra andre Ministerier til et eventuelt Handelsdirektorat eller Handelsdepartement, hvad man nu vil kalde det, har været stærkt fremme ogsaa under tidligere Forhandlinger i Rigsdagen om denne Sag. Tanken om i Stedet for at oprette et saadant nyt Departement under Indenrigsministeriet at henlægge det under Udenrigsministeriet har jo ogsaa været fremme, det er den Tanke, som blev antydet af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Høegh-Guldberg), og de forskellige Sager, som samme ærede Medlem nævnedes, nemlig Aktievæsenet, Bankvæsenet, Konsulatvæsenet og Traktaters Afslutning, have jo været inddragne under Behandlingen tidligere; netop disse Sager — og i øvrigt andre — ere netop saadanne, hvortil der er sigtet her i Anmærkningerne. Men man vil lægge Mærke til, at Anmærkningerne kun tage direkte Sigte paa saadanne Sager, som hidtil have været behandlede i selve Indenrigsministeriet, idet jeg tror, det er en rigtig og naturlig Betragtning, at man ikke allerede nu, hverken i Loven eller ved en endelig Aftale under Sagens Behandling, slaar fast, hvilke bestemte Sager der i Fremtiden skal henlægges under Handelsdepartementet. Det kan ikke være andet, end at Udviklingen her maa være den rette Læremester. Naar man endelig ogsaa har nævnt Toldvæsenet som en Sag, om hvis Henlæggelse under Handelsdepartementet der kunde være Spørgsmaal, er jeg ganske enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds i, at om en saadan Henlæggelse vil der ikke kunne være Tale, men paa den anden Side vil et af Øjemedene med Handelsdepartementet

kun kunne naas, hvis man saa meget som muligt undgaar det Omsvøbsdepartement — for at bruge et almindeligt Udtryk — som hidtil uundgaelig har eksisteret, hvor beslægtede Sager have været henlagte under forskellige Ministerier. Heri kunde man maaske ogsaa søge i alt Fald en Del af Grunden til det Tilfælde, som blev omtalt af det ærede Medlem for Sorø Amts 3dje Valgkreds; den lange Tid af 3 Maa-neder, et Svar fra en dansk Administrationsgren har været om, at naa til Amerika; det kunde dog være, at der netop i den paagældende Sag, har maattet korresponderes med 3—4 forskellige Administrationsgrenene. Saadant skulde jo undgaas ved den her tilsigtede Ordning. Jeg skal ikke komme ind paa de Betragtninger, som jo ogsaa bleve fremførte af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds, om det Pragteksemlar af en tilkommende Chef for det ny Departement, der skulde være sagkyndig paa alle de Omraader, som tænkes henlagte under det. Jeg tillægger det ganske sikkert meget væsentlig Betydning, at man finder den rette Mand til denne Plads, og det er mig ganske klart, at for at det ny Departement skal gøre sin Nytte, skal det organiseres med en saadan Kraft, at man virkelig for de yngres Vedkommende kan vente sig, at der opvokser en Stab af særlig sagkyndige Mænd paa dette Omraade. Naar man ikke begyndt paa en sliq Uddannelse, kan man jo virkelig aldrig vente at naa til at have et sagkyndigt Departement; en Gang maa der begyndes paa denne Sag. Det er ganske sikkert, at de juridiske Kandidaters Uddannelse her i Landet ikke er en saadan, at de ville kunne paatage sig at være sagkyndige i enhver som helst Branche, der er henlagt under Administrationen, men naar man ikke vil indrette Administrationerne saaledes, at de give Anledning til en speciel Uddannelse, kan man heller ikke vente, at Forholdene ville kunne forandres paa dette Omraade. — Det andet Synspunkt, hvorfra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds saa denne Sag, var jo ganske rigtig dette, at den er fremgaaet af et stærkt Ønske fra Handelsstandens Side. Naar det ærede Medlem i denne Forbindelse omtalte de Ytringer, som jeg fremkom med ved Forslagets Fremsettelse, forekommer det mig dog, at han gjorde mig nogen Uret ved ensidig at fremhæve min Udtalelse om, at Departementet kunde faa en vejledende og gunstig Indflydelse paa Handelens Udvikling. Jeg tillod mig dog